SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 452/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. O. F., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 4 C 28/08 z 11. júna 2010, uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 Co 222/2010 zo 16. decembra 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 82/2011 z 19. júna 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. O. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. septembra 2011 doručená sťažnosť Mgr. O. F., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv (ďalej len „dohovor“), práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 C 28/08 z 11. júna 2010, uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 19 Co 222/2010 zo 16. decembra 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 82/2011 z 19. júna 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ dovolaním z 21. marca 2011 žiadal o zrušenie uznesenia krajského súdu zo 16. decembra 2010, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu z 11. júna 2010, ktorým tento zastavil konanie o návrhu navrhovateľa, v danom prípade sťažovateľa, proti odporcovi v 3. rade, pretože tento podaním zo 7. apríla 2009 oznámil, že svoj návrh proti odporcovi v 3. rade berie späť.

Podľa sťažovateľa okresný súd *„rozhodol o procesných podmienkach podľa jeho návrhu pred zastavením konania v časti odporcu v 3. rade alebo minimálne spolu so zastavením konania, lebo návrh sťažovateľa im predchádzal. Krajský súd v Trenčíne... však v konaní... potvrdil uznesenie Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou údajne podľa § 96 O. s. p., pričom neprihliadol na podstatu odvolania v zmysle § 96 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého sťažovateľ žiadal pred zastavením konania v časti odporcu v 3. rade pripustenie nového účastníka konania a rozhodnutia o výške škody.“.*

V konaní pred okresným súdom z dôvodu neúplného rozhodnutia o návrhu účastníka konania, spolu s rozhodnutím krajského súdu, ktorý nezaviazal okresný súd právnym názorom, aby sa tento zaoberal návrhom sťažovateľa, *„ako sa má riadiť pred zastavením konania v časti odporcu v 3. rade, odňatím možnosti pred súdom konať podľa § 237 písm. f) O. s. p. Porušenie uvedeného ustanovenia je dôvodom na odvolanie a aj dovolanie a preto mu mali súdy vyhovieť, lebo uvedená procesná vada konania spôsobuje sťažovateľovi dôvodné obštrukcie a prieťahy konania. ... Ak sa dovolací súd nechcel riadiť dôvodmi odvolania, ktoré sťažovateľ podľa § 237 b) a f) O. s. p. ozrejmil v odôvodnení dovolania, bránil sťažovateľovi pred súdom konať. ... dovolací súd nekonal o dovolaní sťažovateľa, lebo tieto dôvody ex officio neskúmal. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol o potvrdení uznesenia Krajského súdu v Trenčíne ako odvolacieho súdu porušením § 242 ods. 1 O. s. p.“*.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie sťažovateľom označených práv uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C 28/08 z 11. júna 2010, uznesením krajského súdu sp. zn. 19 Co 222/2010 zo 16. decembra 2010 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 82/2011 z 19. júla 2011 a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie a trovy konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C 28/08 z 11. júna 2010, uznesením krajského súdu sp. zn. 19 Co 222/2010 zo 16. decembra 2010 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 82/2011 z 19. júna 2011.

1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C 28/08 z 11. júna 2010

1.1 Na konanie o sťažnosti v časti namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ústavy, práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu sp. zn. 12 C 89/90 z 11. júna 2010 nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane práv sťažovateľa, ktorých porušenie namieta, vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu, proti ktorému sťažovateľ podal odvolanie, rozhodoval v odvolacom konaní krajský súd (uznesenie sp. zn. 19 Co 222/2010 zo 16. decembra 2010). Vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať označené uznesenie okresného súdu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

1.2 Sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C 28/08 z 11. júna 2010 je oneskorene podaná.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že predmetné uznesenie okresného súdu bolo vyhlásené 11. júna 2010 a v spojitosti s uznesením krajského súdu sp. zn. 19 Co 222/2010 zo 16. decembra 2010 muselo nadobudnúť právoplatnosť najneskoršie 1. apríla 2011, keď podal sťažovateľ proti namietaným uzneseniam okresného súdu a krajského súdu dovolanie najvyššiemu súdu. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 23. septembra 2011.

Z uvedeného vyplýva, že od 1. apríla 2011, keď sťažovateľom napadnuté uznesenie okresného súdu mohlo najneskôr nadobudnúť právoplatnosť, do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu, t. j. 23. septembra 2011, uplynula lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. 19 Co 222/2010 zo 16. decembra 2010 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 82/2011 z 19. júna 2011

2.1 Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu zo 16. decembra 2010, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu, a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných

súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol:

„Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a zistil, že okresný súd rozhodol vo veci správne, a preto je potrebné jeho rozhodnutie potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O. s. p. Odvolací súd rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p.

Navrhovateľ má v občianskom súdnom konaní dispozičné oprávnenie, ktoré mu umožňuje disponovať s konaním alebo jeho predmetom. Dispozícia s konaním je aj späťvzatie návrhu na začatie konania. Ide o procesný úkon voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby súd vo veci nekonal a meritórne o veci nerozhodoval. Uplatnený nárok však späťvzatím návrhu nezaniká a možno ho uplatniť znova (R 54/1992). Rovnako platí, že ak navrhovateľ vzal návrh na začatie konania späť (a to aj v časti, resp. proti niektorému z odporcov), nemôže späťvzatie odvolať (R 60/1999).

V danej veci odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa proti odporcom 1) - 3) domáhal zaplatenia 246.385,18 eur. Z jeho podania zo dňa 24. 3. 2010, ktoré bolo okresnému súdu doručené dňa 29. 3. 2010, nesporne vyplýva, že svoj návrh v časti proti odporcovi Slovenská republika, v zastúpení Krajským úradom v Trenčíne, t.j. odporcovi 3) berie späť.

Odporca 3) so späťvzatím návrhu proti odporcovi 3) súhlasil.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ jednoznačne prejavil vôľu, že berie svoj návrh v časti proti odporcovi 3) späť, teda disponoval svojím návrhom. Súd, rešpektujúc jeho dispozičné oprávnenie, musí preto zásadne konanie proti odporcovi 3), ktorý so späťvzatím návrhu súhlasil, zastaviť.

Procesný postup okresného súdu bol teda správny, keď aplikujúc ust. § 96 ods. 1, 2, 3 O. s. p. konanie o návrhu navrhovateľa proti odporcovi 3) v dôsledku čiastočného späťvzatia návrhu zastavil.

Z tohto dôvodu krajský súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Námietkami navrhovateľa v odvolaní ohľadne jeho dispozičného práva v súvislosti s jeho označením nového odporcu - Obvodný pozemkový úrad Trenčín sa bude súd prvého

stupňa ďalej zaoberať za použitia ust. § 92 ods. 1 O. s. p. (vstup ďalšieho účastníka do konania) a ohľadne výšky škody za použitia ust. § 95 O. s. p. (zmena návrhu na začatie konania).“

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol rozsiahle dôvody, pre ktoré odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovi potvrdil. V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

2.2 Z odôvodnenia najvyššieho (dovolacieho) súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu, vyplýva:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutie z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Podľa § 236 ods.. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, (len) pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže napadnutým je také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení

uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., nemožno prípustnosť proti nemu smerujúceho dovolania vyvodiť z týchto ustanovení.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. a tiež so zreteľom na námietku dovolateľa dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj uzneseniu), pokiaľ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, á! v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných vád ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O. s. p., ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Žalobca netvrdil, že by konanie v danej veci bolo postihnuté vadou konania uvedenou v ustanovení § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p.; existencia takej vady v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolateľ v dovolaní tvrdí, že mu bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu týchto práv dochádza v dôsledku nesprávneho - zákonu sa priečiaceho procesného postupu súdu, ktorým je účastník vylúčený z ich realizácie.

V zmysle § 96 ods. 1 O. s. p. môže žalobca za konania vziať žalobu späť, a to sčasti alebo celkom. Ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Podľa § 96 ods. 2 O. s. p. súd konanie nezastaví, ak

žalovaný so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Obsahové náležitosti späťvzatia žaloby celkom alebo čiastočne ustanovenie § 96 ods. 1 O. s. p. nestanovuje, z jeho zmyslu však vyplýva, sú nimi tie, z ktorých možno bez pochybností vyvodiť, že vyjadruje rezignáciu na pôvodný zámer, aby o žalobe vecne nebolo rozhodované. Späťvzatie žaloby je procesným úkonom žalobcu, z obsahu ktorého jednoznačne vyplýva (teda prejav žalobcu nezanecháva pochybnosti o svojom obsahu a zmysle), že na prejednaní svojej žaloby celkom, prípadne v presne určenej Časti nemá záujem a že je uzrozumený stým, že o jeho žalobe v tomto rozsahu nebude súdom meritórne rozhodnuté. Z pojmu a povahy procesných úkonov vyplýva, že v sebe zahrňujú istý, spravidla výslovne vyjadrený prejav vôle. Všeobecnou podmienkou procesného úkonu teda je, aby tu bola vôľa určitý prejav urobiť. Procesné úkony sú prejavy vôle účastníkov, ktorých adresátom je súd a ktoré sa týkajú okolností významných pre priebeh a vedenie súdneho konania. Procesný postup súdu sa preto logicky môže vzťahovať len k tomu, čo účastník objektívne vyjadril a nie k tomu, čo prejaviť iba zamýšľal. Preto aj každý procesný úkon treba posudzovať z objektívneho hľadiska, to znamená podľa toho, ako bol prejavený navonok, nie podľa toho, či medzi prejaveným procesným úkonom a vnútornou vôľou konajúceho je skutočný súhlas.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca reagujúc na výzvu súdu z 14. decembra 2009 (č. l. 330 spisu) týkajúcu sa rozdielnosti označenia žalovaných v jeho podaniach z I. marca 2003 a 2. apríla 2009, v písomnom podaní z 24. marca 2010 (č. l. 350 spisu) uviedol, že „1. svoj návrh v časti proti odporcovi SR v zastúpení Krajským úradom v Trenčíne beriem späť, 2. odporcami navrhovateľa teda sú : 1/ P. R., 2/ Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom pôdohospodárstva SR, a 3/ Ministerstvo spravodlivosti SR“.

Z vyššie uvedeného písomného podania žalobcu vyvodil súd prvého stupňa dôsledky v zmysle § 96 ods. 1 OSP dôvodne, lebo v ňom žalobca jednoznačne a bez pochybností navonok vyjadril svoju vôľu, že naďalej nežiada, aby žaloba bola v konaní vecne prejednaná aj proti žalovanému 3/. Z toho dôvodu nie je pravdivé tvrdenie žalobcu uvedené v dovolaní, že „okresný súd neuznal navrhovateľovi v konaní nárok jeho vlastnej dispozície o určení žalovaného“. Súd prvého stupňa právo žalobcu disponovať žalobou rešpektoval a na základe čiastočného späťvzatia žaloby proti žalovanému 3/, konanie proti nemu

zastavil. Nakoľko zákonom č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov a o zmene a doplnení zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 263/2006 Z. z. boli krajské úrady zrušené a ich pôsobnosť vo veci, ktorá je predmetom daného konania, prešla na Obvodný úrad Trenčín, správne súd prvého stupňa v súlade s § 107 ods. 4 O. s. p. pokračoval v konaní s týmto právnym nástupcom, ktorý podaním z 12. mája 2010 (č. l. 355 spisu) vyjadril súhlas so späťvzatím žaloby proti nemu.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nebola postupom odvolacieho súdu, ktorý potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania proti žalovanému 3/, odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávnosť právneho posúdenia veci súdmi, treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, sa nezakladá procesná vada konania je zmysle § 237 O. s. p. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesné prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru o procesnej neprípustnosti dovolania žalobcu. Jeho mimoriadny opravný prostriedok preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nieje dovolanie prípustné.»

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu zo 16. decembra 2010, sú zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uvedené dôvody, pre ktoré dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľovi odmietol. Tento postup

najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľa „nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva“. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným.

Ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu a najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu a najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu a najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom a najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

2.3 Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 19 Co 222/2010 zo 16. decembra 2010 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 82/2011 z 19. júla 2011.

Krajský súd napadnutým uznesením potvrdil odvolaním sťažovateľa napadnuté uznesenie okresného súdu z 11. júna 2010. Vec bola predložená krajskému súdu na prerokovanie odvolania 15. júla 2007, krajský súd vo veci rozhodol 16. decembra 2010 a následne 3. januára 2011 bol spis vrátený okresnému súdu.

Najvyššiemu súdu na základe dovolania sťažovateľa z 1. apríla 2011 bol spis predložený na rozhodnutie o dovolaní 11. mája 2011. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 82/2011 z 19. júla 2011 dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu odmietol. Dňa 1. augusta 2011 bolo najvyšším súdom expedované jeho rozhodnutie.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať namietaný postup krajského súdu a najvyššieho súdu za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup krajského súdu a najvyššieho súdu v danej veci po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy, preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnený.

2.4 Sťažovateľ vo svojej sťažnosti ďalej tvrdí, že krajský súd a najvyšší súd napadnutými rozhodnutiami porušili jeho základné právo zaručené v čl. 20 ústavy a právo zaručené v čl. 1 dodatkového protokolu.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd aj najvyšší súd sa napadnutou vecou sťažovateľa riadne zaoberali, jeho odvolanie a dovolanie riešili ústavne konformným spôsobom, pričom spôsob vybavenia odvolania krajským súdom proti rozhodnutiu okresného súdu a spôsob vybavenia dovolania najvyšším súdom proti uzneseniu krajského súdu ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný, takže napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

Uvedené skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu, aby sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2.5 Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta aj porušenie práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru uznesením krajského súdu zo 16. decembra 2010 a uznesením najvyššieho súdu z 19. júla 2011.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Z citovaného ustanovenia dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom. Uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí preto nadväzovať na aspoň obhájiteľné právne tvrdenie o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní c. Spojené kráľovstvo z 25. marca 1983).

Ústavný súd ďalej poznamenáva, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131, ods. 52). V okolnostiach prípadu však ústavný súd k takému záveru vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu a najvyššieho súdu nedospel.

Vo vzťahu k uvedenému (namietanému) porušeniu práva ústavný súd pripomína, že ak orgán štátu aplikuje platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03, II. ÚS 342/09).

Právo na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru nemôže všeobecný súd porušiť vtedy, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (IV. ÚS 36/04). Skutočnosť, že sťažovateľ nebol v konaní pred krajským súdom (odvolacím súdom) a najvyšším súdom

(dovolacím súdom) úspešný, nie je podstatná, keďže účinnosť právnych prostriedkov nápravy pre účely čl. 13 dohovoru nezávisí na istote, že bude rozhodnuté v prospech sťažovateľa (napr. Vilvarajah a ďalší proti Spojenému kráľovstvu – 1991, Soering proti Spojenému kráľovstvu – 1989). Preto napadnuté uznesenie krajského súdu, ale ani najvyššieho súdu nesignalizujú žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s možným porušením práva sťažovateľa mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom podľa čl. 13 dohovoru.

Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06, II. ÚS 127/07).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2011